

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Meerinzicht ontvangt op basis van de opgestelde begroting financiële middelen van de brongemeenten. Bij substantiële financiële tegenvallers wordt teruggevallen op de brongemeenten. Het weerstandsvermogen wordt daarom feitelijk voorzien door de brongemeenten zelf.

Tegelijkertijd heeft en houdt Meerinzicht de verantwoordelijkheid tot het onderkennen van risico's, inschatting van de potentiële impact en het (kunnen) nemen van maatregelen ter beheersing van de risico's en diens gevolge van de (weerstands)positie. Door een systematische analyse van zowel interne als externe factoren streven we ernaar potentiële bedreigingen tijdig te onderkennen en effectief aan te pakken.

Tabel Risicobeheersing					
Nummer	Beschrijving risico	Kans	Impact	Beheersmaatregel	Verantwoording 2025
1	Incidenten in de informatiebeveiliging en lekken in de bescherming van persoonsgegevens leiden tot bestuurlijke boetes en (extra) investeringen. Tegelijk lopen we risico door actieve aanvallen van buitenaf om in onze systemen te komen en daarbij mogelijke uitval van systemen, hetgeen ook kan leiden tot tijdelijk stopzetten van de dienstverlening aan inwoners dan wel dat privacygevoelige informatie misbruikt wordt.	M	H	Door privacyteam (FG en PO) wordt bewustwording bij medewerkers vergroot door o.a. bijeenkomsten, intranet en vlogs en rond casuïstiek of procesinrichting (privacy by design). Daarnaast wordt ingezet op bewustwording en het verder professionaliseren van de informatiebeveiliging en gegevensbescherming, ondersteund door technische en organisatorische maatregelen. Er is een Business Continuity Management analyse uitgevoerd, waarbij beheersmaatregelen en een projectgroep is opgericht die de verbindende schakel is tussen het project en hun organisatie. Deze rol is ingericht om de doelgerichtheid, de eenheid van inspanning, de samenwerking en het wederzijds begrip te bevorderen voor bedrijfscontinuïteitsbeheer binnen EHZM.	Wezenlijke incidenten rondom informatiebeveiliging hebben zich niet voorgedaan. Wel zijn er enkele kleinere incidenten geweest, zonder al te grote impact. In 2025 is de basisformatie voor informatieveiligheid aangevuld met een ISO en TISO functie. Deze formatie is halverwege 2025 daadwerkelijk ingevuld. Dit stelt EHZM meer in staat om kennis, procedures en maatregelen in werking te zetten om de informatieveiligheid naar een hoger niveau te tillen. In 2025 is een start gemaakt met een NIS 2-GAP-analyse om in beeld te brengen hoe EHZM ervoor staat t.o.v. de cyberbeveiligingswet die in 2026 in werking wordt gezet. Tot slot is in 2025 aandacht besteed aan het toegenomen gebruik van AI wat risico's op het gebied van privacy en informatieveiligheid met zich brengt. Bestaande en nieuwe medewerkers zijn geïnstrueerd over het gebruik van AI.
2	Het ontbreken van een scherp geformuleerde (gezamenlijke) uitvoeringsopdracht door EHZ gemeenten (in verlengde van Rekenkameronderzoek 2021) waardoor het risico bestaat dat er willekeur kan ontstaan ten aanzien van de te leveren en te verantwoorden resultaten.	M	M	Meerinzicht stelt binnen de P&C cyclus (lees: begroting, bestuursrapportage en jaarrekening) documenten op, die op basis van het INK kwaliteitsmodel zijn ontwikkeld. In plaats van alleen naar de financiën te kijken, dwingt het INK-model je om naar de organisatie als geheel te kijken. Daarnaast werkt Meerinzicht mee met de ontwikkeling van de KPI's op het gebied van sociaal domein (relatie nota sociaal domein) en bedrijfsvoering (vervolg Rekenkameronderzoek 2021).	Er is sprake van een duidelijke en breed aanvaarde P&C-cyclus. Voor het sociaal domein wordt deze nog verder geoptimaliseerd. Onduidelijkheden of issues zijn tijdig geadresseerd en bespreekbaar gemaakt op de daarvoor bedoelde tafels. De huidige structuur hiervoor werkt naar behoren. In 2024 zijn de resultaten van een extern uitgevoerd advies aangaande de invoering en gebruik van kpi's opgeleverd en vastgesteld. In 2025 zijn de kpi's verder uitgewerkt en vastgesteld. In 2026 wordt in de bestuursrapportage voor het eerst over de kpi's gerapporteerd.

3	De medewerkers zijn een belangrijke succesfactor voor de realisatie van de doelstellingen van Meerinzicht en de gemeenten. Door de krapte op de arbeidsmarkt kan het voorkomen dat vacatures langer of niet vervuld kunnen worden en met (duurdere) externe inhuur tijdelijk dienen te worden opgevangen. Dit kan gevolgen hebben voor de dienstverlening naar inwoners van EHZ of hogere personele kosten vanwege extra inhuur.	H	H	De EHZM organisaties bundelen gezamenlijk de krachten om "aantrekkelijk werkgeverschap" inhoud te geven. Daarnaast is een gezamenlijk traineeprogramma en is een EHZM academie opgericht ter bevordering van leren en ontwikkelen van bestaande medewerkers. Daarnaast vindt er sturing plaats binnen de personele bezetting door de aanwezige afdelingsmanagers.	Er is geïnvesteerd in werving en recruitment, waarbij een interne recruiter is aangenomen en minder gebruik wordt gemaakt van externe recruiters. Dit betekent dat er minder kosten zijn gemaakt voor recruitment en er meer interne capaciteit en expertise is voor het werven van personeel. Daarnaast hebben onderwerpen als duurzame inzetbaarheid, interne mobiliteit en het vergroten van ontwikkel- en carrièremogelijkheden in 2025 aandacht gekregen. De eerder ontwikkelde tool voor strategische personeelsplanning wordt per afdeling ingezet om de wervingsvraag te helpen voorspellen.
4	Hoog (kortdurend) ziekteverzuim, met als gevolg dat beschikbare kennis, kunde en capaciteit tijdelijk niet voorhanden is of extra kosten inhuur vraagt.	M	H	Met de ARBO-dienst is in 2022 een vitaliteitsprogramma gestart, en zijn er afspraken gemaakt ten aanzien van processen en eigenaarschap bij ziektemeldingen (rolverdeling HRM, afdelingsmanager en Arbodienst).	In 2025 is het aantal langdurige verzuimcasussen toegenomen. Het gaat voor om niet beïnvloedbaar verzuim (bijv. chronische ziekten en oncologische aandoeningen). In 2025 is werkdruk aangepakt via HRM-teamsessies (project 'Van werkdruk naar werkplezier') en gezondheidschecks (±70% deelname), wat heeft geleid tot een positief besluit voor een vervolg in 2026. De ontwikkelingen in het verzuim worden nauwlettend gevolgd en besproken en er wordt bijgestuurd waar dat nodig is. In voorkomende situaties wordt gebruikgemaakt van inhuur. Daarbij zijn geen wezenlijke negatieve effecten bekend.
5	Tijdelijke taken vanuit het Rijk/gemeenten naar Meerinzicht kunnen leiden tot extra werkzaamheden, die ten koste kunnen gaan van reguliere dienstverlening op het moment dat er te weinig (extra) personeel is voor de uitvoering. Voorbeeld hiervan is uitvoering van de energietoeslag in verband met stijgende energieprijzen vanwege de oorlog in Oekraïne. De extra toestroom leidt tot verhoogde werkdruk, waardoor de reguliere dienstverlening onder druk komt te staan.	H	H	De EHZ gemeenten hebben Meerinzicht opdracht gegeven uitvoering te geven aan landelijke en lokale steunmaatregelen om inwoners en ontheemden te ondersteunen. Hiervoor wordt bij iedere opdracht vooraf afgestemd met de gemeenten welke impact de opdracht heeft ten aanzien van tijdelijke taken en formatie, waardoor er geen verrassingen na afloop van de opdracht ontstaan. Bij schaarsteproblemen wordt in afstemming met de gemeente in werkzaamheden geprioriteerd.	Er is structureel overeenkomstig de beheersmaatregel gehandeld. Wezenlijke schaarsteproblemen hebben zich niet voorgedaan

De vanuit de BBV verplichte kengetallen maken inzichtelijk over hoeveel financiële ruimte Meerinzicht beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of op te kunnen vangen.

In het BBV staan de volgende algemene financiële kengetallen:

- Netto schuldquote;
- Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
- Solvabiliteitsratio;
- Grondexploitatie;
- Structurele exploitatieruimte;
- Belastingcapaciteit.

De begroting en jaarstukken van Meerinzicht bevatten geen grondexploitatie en belastingopbrengsten.

Verloop kengetallen

Kengetallen	Jaarstukken	Begroting	Jaarstukken	Categorie
	2024	2025	2025	2025
Netto schuldquote	5,71%	7,29%	2,31%	A
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	5,71%	7,29%	2,31%	A
Solvabiliteitsratio	0,00%	0,00%	6,17%	C
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Structurele exploitatieruimte	0,89%	0,00%	1,89%	A
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Normen kengetallen

Kengetallen	Beoordeling door Provincie Gelderland		
	Categorie A	Categorie B	Categorie C
Netto schuldquote	<90%	90%-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<90%	90%-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	>50%	20%-50%	<20%
Structurele exploitatieruimte	>0%	0%	<0%
Grondexploitatie	<20%	20%-35%	>35%
Belastingcapaciteit	<95%	95%-105%	>105%

De conclusie is dat Meerinzicht bij 3 kengetallen de categorie A heeft. De reden hiervoor is dat Meerinzicht geen geldleningen heeft, waardoor netto schuldquote een lage uitkomst heeft. De schuldquote geeft namelijk een indicatie aan in welke mate de rentelasten en aflossingen vastliggen in de begroting. Hiermee is er geen liquiditeitsrisico aanwezig.

Op het kengetal 'Solvabiliteitsratio' scoort Meerinzicht een C. Vanaf boekjaar 2025 is er sprake van een eigen vermogenspositie binnen Meerinzicht. Dit komt voort uit de vorming van bestemmingsreserves, en het nog te bestemmen resultaat. Er is sprake van een 'lage' beoordeling, maar wij beoordelen het risico als nihil. Dit komt voort uit de afspraken die Meerinzicht heeft gemaakt met de deelnemende gemeenten.

De indicator "structurele exploitatieruimte" geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte (structurele baten min structurele lasten) zich verhoudt tot de totale begroting baten. Een analyse op dit kengetal is terug te vinden in het hoofdstuk [Overzicht van incidentele baten en lasten](#).